ธารนันท์ สุขสมโภชน์. (2568). แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร.อรสา จรูญธรรม ผศ. ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) พัฒนาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 399 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของยามาเน วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาก เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 2.1 ศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น 2.2 สร้างแนวทางการดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา 2.3 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมแนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (M = 4.50, SD = .27) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การให้บริการชุมชน (M = 4.52, SD = .32) การประชาสัมพันธ์ (M = 4.50, SD = .35) การรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน (M = 4.49, SD = .34) และการให้ชุมชนมีส่วนร่วม (M = 4.48, SD = .35) ความต้องการจำเป็นของความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดัชนีความต้องการจำเป็นได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือการให้บริการชุมชน (PNImodified = .02) รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์ (PNImodified = .01) การรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน (PNImodified = .01) และการให้ชุมชนมีส่วนร่วม (PNImodified = .00) และ 2) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้แนวทางแบบ 4P + PDCA ได้แก่ การให้บริการชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์ และการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน และการนำวงจรบริหารงานคุณภาพมาใช้ร่วมกัน ได้จำนวน 46 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้แนวทางแบบ 4P + PDCA ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หลักการดังกล่าวสามารถนำมาปรับใช้ในการวางแผน เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางให้โรงเรียนและชุมชนสัมฤทธิ์ประโยชน์ร่วมกันเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาการศึกษา

คำสำคัญ: การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วม

Tharanan Suksompoch. (2025). Guidelines for Building Relationships between Schools and Communities through Participatory under Local Administrative Organization . Master of Education (Educational Administrative Innovation). Advisors: Assoc. Prof. Dr. Orasa Charoontham, Asst. Prof. Dr. Chanchai Wongsirasawat

ABSTRACT

This mixed methods research aimed to 1) study the necessity of building relationships between schools and their communities under Local Administrative Organization; and 2) develop guidelines for building relationships between schools and communities through participatory management of schools under Local Administrative Organization. The study was conducted in 2 phases: Phase 1 was to study the necessity of building relationships between schools and their communities under Local Administrative Organization. The sample group consisted of 399 teachers under Local Administrative Organization. The research instrument was a questionnaire with a Cronbach's alpha reliability coefficient of .95. Statistics used in data analysis included percentages, means, standard deviations, and modified priority needs index. Phase 2 was to develop guidelines for building relationships between schools and communities through participatory management of schools under Local Administrative Organization, consisting of 3 sub-steps. Step 2.1: Study guidelines for building relationships between schools and communities through participatory management of schools under Local Administrative Organization. During this phase, data analysis, studies of relevant research, and schools demonstrating best practices were reviewed. A local administrative organization with outstanding performance was selected. Step 2.2: Create guidelines for building relationships between schools and communities through participatory management of schools under Local Administrative Organization through group discussions based on the study of relevant research and schools with best practices. A local administrative organization with outstanding performance was selected, and data were analyzed using content analysis. Step 2. 3: Examine guidelines for promoting the development of relationships between schools and communities through participatory management of schools under Local Administrative Organization. This process involved 9 experts. The research instrument was an evaluation form for assessment of suitability, feasibility, and usefulness. Statistics used to analyze data were mean and standard deviation.

The results revealed that 1) the assessment of needs for relationships between schools and communities of schools under Local Administrative Organization, overall and in each aspect, were at a high level (M = 4.50, SD = .27). The average values, ranked from highest to lowest, were: community service (M = 4.52, SD = .32), public relations (M = 4.50, SD = .35), receiving support from the community (M = 4.49, SD = .34, and community participation (M = 4.48, SD = .35). The needs of school-community relationships of schools under Local Administrative Organization. The needs index were as follows: 1) The area with the highest need value was community service (PNImodified = .02), followed by public relations (PNImodified = .01), receiving support from the community (PNImodified = .01), and community participation (PNImodified = .00); and 2) guidelines for building relationships between schools and communities through participatory management of schools under Local Administrative Organization used the 4P + PDCA approach: community service, community participation, public relations, and receiving support from the community, with the use of quality management cycle, resulting in a total of 46 guidelines, which were overall appropriate, feasible, and beneficial at the highest level.

The knowledge gained from this research includes guidelines for building relationships between schools and communities through participatory management of schools under Local Administrative Organization. Building relationships between schools and communities uses the quality management model 4P + PDCA. These principles can be applied to use information obtained from this research as guidelines for schools and communities to achieve mutual benefits and create efficiency and effectiveness in educational development.

Keywords: Building Relationships Between Schools and Communities, Educational Institution Administrators, Participatory Management